

Den 9 december 2024

”Jag och demokrati”

Sammandrag av demokratidiskussionerna med barn och unga i oktober-november 2024

Vilka var samrådernas teman och mål?

- Teman efter deltagarnas ålder var
 - röstning vid val,
 - deltagande och påverkan i skolor (t.ex. elevkårer) eller
 - ungdomsfullmäktige som ett sätt att påverka
- Målet var att
 - samla in barns och ungas tankar och synpunkter för planeringen av genomförandet av demokratiprogrammet,
 - samla in erfarenheter och lärdomar om utnyttjandet av E-panelen och dialogmetoder vid beredningen av politikprogram på nationell nivå.

Vem deltog i samrådena?

Dialogpaus diskussioner (12 st.)

- Sammanlagt 153 barn och unga
- 7–29-åringar, största delen var 11–16-åringar
- Diskussionerna ordnades av
 - Erityishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry
 - Finlands Svenska Skolungdomsförbund
 - Kehittämiskeskus Opinkirjo
 - Partiolippukunta Aarnivalkeat
 - Partiolippukunta Napapiirin Tytöt ry / Naalit
 - Partiolippukunta St. Simons Sjöfararna
 - Partiolippukunta Vantaan Metsänkävijät
 - Partiolippukunta Vihterä ry
 - Suomen Harrastajateatteriliitto
 - Tuusulan kunta

Diskussion i E-panelen

- Sammanlagt 17 studerande
- 15–18-åringar
- E-panelen ordnades av justitieministeriet i samarbete med Åbo yrkesinstitut

Barns och ungas budskap till beslutsfattarna 1/2

- **Bättre möjligheter att påverka:** De unga vill att deras röst och åsikter tas på allvar och att de har konkreta möjligheter att påverka beslutsfattandet. Det önskas att elevkårerna får större beslutanderätt.

- **Direkt dialog med beslutsfattarna:** De unga önskar att beslutsfattarna ska prata direkt med dem till exempel genom skolbesök eller olika evenemang. Detta skulle hjälpa dem att uttrycka sina tankar och att känna sig viktiga.

- **Vikten av att rösta:** Man måste hitta rätta kanaler för att aktivera unga att rösta och delta i samhällsdebatten. För många unga är det inte klart vad man röstar om i olika val. Valpanelerna och den övriga valkommunikationen bör innehålla mer frågor som berör unga.

Barns och ungas budskap till beslutsfattarna 2/2

- **Psykisk hälsa och säkerhet:** De unga betonar tillgången till mentalvårdstjänster och ingripande i mobbning. De önskar regelbundna psykiska hälsokontroll och effektivare åtgärder för att förebygga mobbning och våld.

- **Skolans förhållanden och möjligheter på fritiden:** De unga vill förbättra skolmaten och renhållningen i skolan. De anser att man bör fästa större uppmärksamhet vid dessa frågor. De unga önskar till exempel ungdomslokaler som är öppna på kvällarna.

- **Informationens tillgänglighet och vikten av att påverka:** De unga önskar mer information om möjligheterna att påverka och om de medborgerliga rättigheterna, i synnerhet via sociala medier. De vill att också de som inte har rösträtt ska ha sin röst hörd.

- **Förtroende och rättvisa:** De unga önskar att beslutsfattarna håller sina löften och behandlar alla med respekt. I beslutsfattandet bör man också lyssna till barns och ungas åsikter. Dessutom önskar ungdomarna att de funktionshindrades röst ska höras bättre i samhället.

Hur utnyttjas resultaten av samrådena?

Principbeslut om demokratiprogrammet

Statsrådet, dvs. Finlands regering, fattar i början av 2025 beslut om hur demokratin och till exempel barns och ungas deltagande i Finland ska främjas under de kommande åren.

Genomförandeplan för demokratiprogrammet

Våren 2025 bereder justitieministeriet en plan för genomförandet av demokratiprogrammet. Avsikten är att barns och ungas synpunkter ska utnyttjas som hjälp vid planeringen av konkreta åtgärder i demokratiprogrammet.

Genomförandet av demokratiprogrammet

Du kan följa beredningen och genomförandet av demokratiprogrammet 2025–2027 på [justitieministeriets webbplats](#).

**Tack för att du deltog i samrådena om
demokratiprogrammet!**

